

Gárdonyi Jenő

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Filmgyár-építés,
31 új mozi

Magyar Nemzet
1959. XII. 11.

A FILMFŐIGAZGATÓSÁG JAVASLATAIBAN

Osztályozás

491.45

Idő: 1959

Személy:

Az ötéves terv időszakában a magyar filmipar is megújodik, erősen javul filmellátásunk, bővül a mozihálózat és a közönség kulturáltabb körülmények között látogathatja a filmszínházakat. Kálmán Róbert, a Művelődésügyi Minisztérium Filmfőigazgatósága tervosztályának vezetője az elgondolásokról a következőket mondotta munkatársainknak:

— Filmiparunk ötéves fejlesztési tervét még nem hagyta jóvá, a Filmfőigazgatóság javaslatainak egy részét azonban ismertethetem. Előre kell bocsátanom, hogy a tervprogram nagy része a filmipar rekonstrukcióját tűzte ki a legfontosabb feladatnak. A technikai követelményekkel lépést tartva, fel kell újítanunk filmgyáraink berendezését, meg kell teremteni a jó munka előfeltételeit, ugyanakkor számolnunk kell a növekvő igények megfelelő kielégítésével.

15 millió helyett
20 millió méter

A tájékoztatás szerint a Budakeszi úton már épülő új filmlaboratórium 1962-ben készül el. Jelenleg a Gyarmat utcai korszerűtlen, zsúfolt laboratóriumokban évente 15 millió méter filmkópia készül, míg az új laboratórium teljesítőképessége 20 millió méter lesz, de gondoskodnak róla, hogy 24 millió méterre fejlesztessék. A Gyarmat utcában felszabaduló épületeket a Hunnia Filmgyár bővítésére használhatják majd fel. A Hunnia telepén 1960-ban megépül az új elektromos gépház és transzformátorház, amely biztosítja a filmgyár növekvő energiaszükségletét. A Gyarmat utcában új központi raktárak, díszletraktárak, díszletelőkészítő helyiségek, a próbafelvételekhez és utószinkronizáláshoz szükséges, modernül berendezett helyiségek épülnek. Új öltözőkkel bővítik a filmgyárat, vetítőtermek, műhelyek épülnek, nagyobb részt az elavult, lebontásra kerülő épületek helyén. Modern hang- és képfelvevő gépeket, világítóberendezést, vágóasztalokat kap a Hunnia Filmgyár. Javítják a stúdiók akusztikai berendezését s a hangszigetelést.

A Pannónia Filmstúdió műtermeit ellátják a legmodernebb hangfelvételi és keverőberendezésekkel. A jövő évben befejeződik a híradó és dokumentumfilmek gyártásával foglalkozó Budapest Filmstúdió épületének rekonstrukciója.

Benépesül az Aranyhegy

Az ötéves terv elgondolásai szerint új nagy filmgyártelep építését kezdik meg. A helyet már ki is szemelték, még pedig az Aranyhegyen, Óbuda északi részén, a régi temető mögött, ahol erre alkalmas környezetben tíz év alatt épülne fel az új filmgyár. Az első ütemben egy műterempár, egy zenefelvételi épület létesül, a szükséges kiszolgáló üzemekkel együtt. Ezt az építési programot 1966-ban fejeznék be. A következő öt évben még egy műterempár, az irodaépü-

let és a még szükséges kiszolgáló helyiségek, üzemek építését tervezik. Annak ellenére, hogy az aranyhegyi új filmgyárban 1970-ig négy új műterem épülne, filmgyártási kapacitásunk voltaképpen csak két műteremmel bővül, mert addigra le kell majd bontani a Hunnia két régi, teljesen elavult felvevő-műtermét.

A Filmtechnikai Vállalat gyártja a vetítőgépeket és a moziberendezéseket. A vállalatra nagy feladatok várnak. Sok új vetítőgépre lesz szükség és gyorsabb ütemben kell pótolni, felújítani a rendkívül rossz állapotban levő moziizékeket. Az ország moziáiban mintegy 600 000 ülőhely van és eddig évente csak 10—12 000 új széket gyártottak, ami a tönkrement berendezések pótlására sem volt elegendő. Az idén már 40 000 új széket kapnak a mozik, a jövő évben ezt a mennyiséget is emelni kell. Olyan székfűtést terveznek, amely kültűrházak nagytermében is használható, szükség esetén könnyen kihordható, újra visszahelyezhető. A Filmtechnikai Vállalat a reá váró feladatok ellátására nagy teljesítményű, új asztalosműhellyel bővül az ötéves terv keretében.

Mozit minden lakott helyre

A MOKÉP filmraktárait szintén korszerűsítik és bővítik. Az ideiglenes raktárak helyett vidéken négy új filmraktár épül, amelyeket korszerű technológiai berendezéssel látnak el. A Filmtudományi Intézet filmarchívumának raktárjai az új Filmlaboratórium telepén kapnak helyet. Jelenleg szétszórta a legkülönbözőbb helyeken tárolják az archívum filmtekercseit.

Bővül a tervidőszakban az ország mozihálózata. Jelenleg mintegy 680 normál, ezen belül 80 szélesvásznú és 4000 keskeny-mozi működik az országban. Az ötéves terv elgondolásai alapján Budapesten öt új filmszínház nyitja majd meg kapuit és pedig a Lágymányoson, a külső Üllői úti lakótelepen, a Nagy Lajos király úti lakótelepen, a külső Ferencvárosban és a Krisztina körúton. Tervbe vették egy 70 milliméter széles filmeket vetítő mozi létesítését is. Vidéken 26 új, normálfilmes mozi nyitására gondol az ötéves terv, a többi között, Szegeden, Pécsen, Miskolcon, Tatabányán, Turkeven, Nyíregyházán, Szolnokon, Csongrádon, Érden, Magyarbányáson, Tiszavasvárin. Az új vidéki mozik mind szélesvásznúak lesznek, s ezen kívül további 200 mozit alakítanak majd át szélesvásznúvá a tervidőszakban.

Nyári szabadtéri mozik létesülnek az ország különböző helyein, elsősorban a Balaton mentén és más üdülőhelyeken. A Balaton déli oldalán 1500 férőhelyes, részben tetővel ellátott szabadtéri mozi létesül.

Ma még mintegy 350 olyan község lakott hely van az országban, ahová eddig nem jutott el a mozi. Az ötéves tervben biztosítani akarják, hogy a kultúra terjesztésének ez a népszerű szórakoztató formája gyökeret verjen a legeludgot-

tabb településen is. Már a jövő évben megkezdik körútjukat az országjáró autós vándormozik.

Hetenként egy szélesfilm

A tervprogram elgondolása szerint a következő öt évben 100 új magyar játékfilm, 40 kislejtékfilm, 500 híradó, 70 riportfilm, 110 népszerű tudományos dokumentumfilm, 170 szakoktató film és 280 egyéb kisfilm kerül ki a magyar filmgyárak stúdióiból. A terv szerint 240 külföldi filmet szinkronizálunk magyar nyelvre és 20 báb- és rajz kislejtékfilmet készítünk. Fokozatosan javul, bővül filmellátásunk. Most 140 filmet mutattunk be ez évben, a következő években 150—160 film bemutatására kerül sor. Az ifjúság számára is évente több és több nevelőhatású, szórakoztató filmet mutatunk majd be. Jelenleg évente öt-hat színesfilm került a keskeny-mozik vásznára, ezt a számot a tervidőszakban évi 24 színesfilmre kívánják emelni. Most évi 20 szélesvásznú film jelenik meg Magyarországon, az ötéves terv folyamán ezek számát 52-re növelik, tehát átlagosan minden héten új szélesfilmet mutatunk majd be.

Budapesti tervek

Ladányi Sándor, a FÖMO igazgatója a budapesti mozik ötéves fejlesztési tervprogramját vázolta a következőkben:

Jelenleg 134 mozi működik a fővárosban, ebből 103 a FÖMO kezelésében és mintegy 10 régi mozi vannak el eredeti rendeltetésétől. Különösen a peremkerületek moziellátása elégtelen. A FÖMO változatlanul törekszik a régi mozik visszaszerzésére, de ez ideig hiába. Az ötéves tervben sor kerül a mozik jórészenek felújítására. Évente tíz-tizenkét mozi nagyszabású helyreállítási, korszerűsítési munkát végzik el. Januárban megkezdik a Lenin körúti Művész, a budai Szabadság, az óbudai Felszabadulás, a pestlőrinci Madách, a kispesti Hunyadi, a Lenin körúti Bátya és a VII. kerületi Marx mozi újjáalakítását. Ezzel egyidejűleg, ahol arra mód nyílik, szélesvásznú szerelnék fel. A jövő évben már 25 szélesvásznú mozi lesz Budapesten. Kicsérlik az elavult vetítőgépeket. Tervbe vették mozipresszó létesítését, valószínűleg az egyik népszerű szállodánk nagytermében: Az ötéves terv folyamán új kertmozik is létesülnek Budapesten. Nagyszabású kertmozi lesz a Városmajorban. Az épülő kis-stadion egyben több ezer férőhelyes szabadtéri mozi is lesz. A jövő évben a Május 1, a Bem-kert, a Csillag, a Szabadság, a Marx, a József Attila, a Petőfi-kert, a Kossuth, a Világ, a Madách, a következő évben az Erkel-kert, a Vasas-kert, az Előre, a Béke, a Sport és a XIX. kerületi Ady mozi alakul át szélesvásznú filmszínházzá.

Gárdonyi Jenő